

BIBLICKÁ ANTROPOLOGIE

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ

3. mezinárodní biblická konference CASD

Jeruzalém, Izrael

20. června 2012

Teologický prolog

Už od počátků adventistického hnutí byl pro tuto skupinu typický důraz na biblické porozumění existence člověka. Podle základního antropologického popisu, který nacházíme v Bibli, byli lidé „stvoření“, aby byli „Božím obrazem“ (Gn 1,26.27). Tyto výrazy ukazují jak na to, co mají lidské bytosti společného s ostatními formami života (byli stvořeni), tak i na to, co je odlišuje od zbytku přírody (stvořeni, aby byli Božím obrazem). Jako Boží stvoření jsou lidé fyzickými bytostmi žijícími ve fyzickém světě, jejichž život plně závisí na Bohu, jemuž jedinému náleží nesmrtelnost (1 Tm 6,16). I když jsou lidské bytosti konečné a závislé, mají přesto pro Boha velkou cenu. Boží prohlášení, že to, co stvořil, bylo „velmi dobré“ (1,31) je potvrzením kladného hodnocení těla, a zároveň vyvrácením dualismu. Potvrzuje hodnotu hmotné reality, a tedy i fyzické tělesné existence člověka, a zároveň vylučuje představu, že by lidské bytosti mohly existovat v jakékoliv podobě mimo fyzické tělo.

Jako bytosti vytvořené Bohem šestého dne jeho stvořitelského díla k „Božímu obrazu“, se lidé v mnoha ohledech liší od ostatních forem života na zemi (Gn 1,26-29). I když bývá tento výraz různě interpretován, odkazuje na to, že lidské bytosti se od ostatních odlišují svým jedinečným vztahem k Bohu, k ostatnímu stvoření, k sobě navzájem, a jsou Bohem nadány zvláštními vlastnostmi a přednostmi, mezi něž patří schopnost svobodně se rozhodnout přijímat Boží lásku a vůli pro svůj život. Bůh však lidem svěřil také určitou zodpovědnost, do níž patří péče o tento svět a život v souladu s Bohem a jinými lidskými bytostmi.

Adam a Eva, kteří byli stvořeni k Božímu obrazu, se stejně jako poté i jejich potomci ocitli uprostřed velkého sporu mezi vesmírnými silami dobra a zla. Jejich svévolná vzpoura proti Boží lásce nepříznivě ovlivnila vše v jejich životě (Iz 59,2, Ef 2,11-13). Hřích ve své podstatě ukazuje na tragický rozpor mezi tím, čím lidské bytosti původně měly být, a mezi situací, v níž se dne nacházejí. Kvůli hříchu stojí v opozici vůči Bohu, vůči druhým lidem, i vůči ostatnímu stvoření, a prožívají bolest, utrpení, tělesný i duševní úpadek, a nakonec podléhají smrti.

Tak jako holistický pohled na lidstvo potvrzuje všechny rozměry našeho života, tedy oblast tělesnou, duševní, emocionální, sexuální, sociální a duchovní, tak i holistický pohled na hřích uznává, že všechny tyto oblasti lidského života jsou hříchem narušené a poškozené. Holistický pohled na spasení pak v podobném duchu poukazuje na plné obnovení našeho lidství ve všech jeho základních oblastech.

Téma obnovy člověka se objevuje v celé Bibli. Hříšníkům je nabídnuta příležitost k obnovení vztahu s Bohem, pokud se s vírou spolehnou na Ježíše, vtěleného Božího Syna, jehož smrt nás usmířila s Otcem (Ř 5,6-15, 2 K 5,17-19). Přítomnost Ducha svatého v životě věřících trvale

obnovuje jejich společenství s Bohem a s druhými lidmi. Učení o vzkříšení zaslubuje obnovení na osobní úrovni – získání nesmrtelného a oslaveného těla. Ježíšovo kázání o Božím království zaslubuje obnovení dokonalého společenského řádu. A biblická apokalyptická literatura zaslubuje obnovu na vesmírné úrovni – nová nebesa a novou zemi (Zj 21,1-5). Tyto jednotlivé oblasti se ve své proleptické podobě ukazovaly už během pozemské služby Ježíše, který odpouštěl hříchy, uzdravoval nemocné, napravlal nespravedlnost, a když bylo třeba tak se i stavěl proti útlaku, vyháněl démony, obnovoval mezilidské vztahy a křísil mrtvé. Z evangelizačního, vzdělávacího, sociálního i zdravotního úsilí Církve adventistů sedmého dne je patrné, že toto společenství považuje za své poslání navázat na tuto mnohotvárnou Ježíšovu službu obnovy, jejímž smyslem je naplnit duchovní, tělesné, duševní, emocionální, sexuální a sociální potřeby lidí, které Bůh stále považuje za své děti, které byly stvořeny k jeho obrazu, a byly určeny ke společenství s Bohem i s druhými lidmi.

Kontext dnešní doby

Adventističtí teologové, učitelé, kazatelé a vlastně všichni členové dnes slouží ve světě, který se svým postojem velmi výrazně staví proti biblickému pojetí lidského života. Stovky milionů lidí přijímají a praktikují tradiční náboženství, která dávají prostor nebo přímo propagují animismus, uctívání zesnulých předků, komunikaci s duchy zesnulých, či používání okultních sil. Další miliony zase některé z těchto falešných učení spiritismu poslední doby přijímají za součást své monoteistické víry, včetně křesťanství, což vede k synkretismu, který zbavuje evangelium o Ježíšově smrti a tělesném vzkříšení jeho životodárné moci. Už od počátku svého misijního působení zdůrazňovali adventisté sedmého dne biblické učení o podstatě lidského života: Ellen G. Whiteová hovořila o odmítnutí myšlenky přirozené nesmrtelnosti člověka jako o jednom z „milníků“ poselství adventistů sedmého dne. Naléhavost vypořádat se s výzvami dualismu ve všech jeho podobách, které se projevují ve víře i praxi, je ještě zesílena určitým zmatkem, který prožívají někteří adventisté sedmého dne, kteří vyšli z prostředí jiných náboženských systémů.

Třetí mezinárodní biblická konference se konala v Izraeli ve dnech 11. - 20. června 2012, a to v Galileji a v Jeruzalémě. Tématem této konference byly „Otázky biblické antropologie z adventistické perspektivy“. Z celého světa se zde sešlo více než 300 adventistických teologů a administrátorů, kteří zastávají biblický pohled na svět, aby společně zkoumali biblické, teologické, historické, misiologické a vědecké pohledy na antropologii, prožívali vzájemné společenství jednoty, a usilovali o lepší vybavení ke službě Pánu a jeho církvi. Záměrem studijních setkávání, diskuzí a vzájemného společenství bylo nabídnout účastníkům příležitost k novému vnímání sounáležitosti a povzbudit je k jejich další službě, kterou mohou obohatit světové společenství církve.

Na závěr těchto setkání chceme jako účastníci vyjádřit, že jsme byli společným studiem Bible, duchovními zamyšleními, modlitebními chvílemi, diskuzemi i návštěvami významných archeologických míst duchovně i intelektuálně velmi duchovně obohaceni. Shodujeme se také na tom, že adventistické chápání lidské přirozenosti a odmítání antropologického dualismu má své pevné zakotvení v biblické antropologii.

Čemu věříme

Na základě našeho porozumění biblickému učení o původu, podstatě a Božím záměru s lidským životem, s ohledem na principy *sola scriptura* a *tota scriptura*, společně prohlašujeme následující:

- Věříme, že lidské bytosti jsou Božím stvořením vytvořeným nedílně z prachu země, do něhož Bůh vdechl dech života (Gn 2,7).
- Věříme, že hmotná realita a tělesný rozměr života jsou dobré, protože i sám Bůh své stvoření hodnotil jako „dobré“ (Gn 1,31).
- Věříme, že Bůh stvořil lidské bytosti ke svému obrazu a podobě. Tím udělil celému lidskému životu jedinečnou důstojnost, hodnotu, ale i odpovědnost (Ž 8,3-8).
- Věříme, že hřích hluboce poškodil lidskou přirozenost ve všech jejích oblastech, a tak oddělil lidské bytosti od společenství s Bohem a s druhými lidmi (Ř 3,23; Gn 3,7.8).
- Věříme, že smrt je nevyhnutelným důsledkem hříchu, a znamená jak konec osobního vědomí, tak i konec lidského života ve všech jeho dimenzích, a to až do vzkříšení. Dech se vrací k Bohu, který jej dal, a prach se vrací do země (Gn 3,19; Kaz 12,7).
- Věříme, že jen Boží spásná aktivita prostřednictvím Kristovy smrti a tělesného vzkříšení, ale i prostřednictvím trvalého působení Ducha svatého, dokáže zvrátit důsledky hříchu a obnovit v lidstvu opět Boží obraz (1 K 3,16-18).
- Věříme, že v den Kristova příchodu, přijmout živí i vzkříšení mrtví, kteří jsou v Kristu, oslavená těla a vstoupí do věčného života (1 K 15,51-54).

Co odmítáme

- Odmítáme myšlenku přirozené nesmrtelnosti ve všech jejích podobách, včetně konceptu nehmotné duše, trestu věčného trápení a reinkarnace do jakékoliv jiné podoby života.
- Odmítáme naturalismus jako vysvětlení původu lidského života nebo jakékoliv jiné formy života.
- Odmítáme myšlenku jakéhokoliv vědomého bytí po smrti, a tudíž také praktiky komunikace se zemřelými, uctívání předků nebo zaobírání se okultními silami.
- Odmítáme všechny podoby antropologického dualismu, zvláště víru v tom, že „duše“ a tělo jsou odlišné formy existence.

Misiologické dopady

Významnou součástí misijního poslání církve je hlásat Kristovo vítězství nad smrtí a vysvobození od strachu ze smrti a z moci duchovních sil skrze víru v Něj (Žd 2,15). Uvědomujeme si, že se jako lidé se strachem ze smrti i s projevy zlých duchovních sil setkáváme, a to dokonce i v různých formách náboženského přesvědčení a praxe. Přijímáme zodpovědnost

za představení biblických pravd o podstatě člověka ve všech kulturách a prostředích, aby tak ti, kdo poznají evangelium, mohli žít opět svobodně a radostně, a mohli se připravit na setkání se Spasitelem. S důvěrou očekáváme doslovný Ježíšův druhý příchod, při němž Bůh znovu plně obnoví životy těch, kdo se s vírou spolehli na Ježíše. Chceme kázat a učit poselství Božího slova, a zvat lidi všech ras, národností a jazyků do společenství s Bohem a jeho lidem doby konce. S ohledem na důstojnost a hodnotu každé lidské bytosti se chceme aktivně angažovat v oblasti vzdělávání, zdravotní péče, humanitární pomoci, a také v boji proti chudobě, nespravedlnosti a okultismu. To vše chceme konat jako vyjádření Kristova záměru obnovit v lidských životech Boží obraz a plné společenství s Bohem i druhými lidmi.

Doporučení

Na základě učení Písma a s přihlédnutím k poselství Ellen G. Whiteové jsme přesvědčeni, že biblické učení o sobotě jakožto Božím dni odpočinku a o stavu mrtvých bude hrát důležitou roli v závěru lidských dějin (Zj 12,17; 14,7; 13,13.14). Doporučujeme proto administrativním představitelům církve, aby podporovali další teologické bádání v oblasti biblické antropologie, a to včetně zajištění dostatečných finančních prostředků pro tuto důležitou oblast studia a vzdělávání. Potřebné prostředky by měly být vyhrazeny pro specifické oblasti světa, kde jsou právě otázky biblické antropologie velkou výzvou při misijní práci.

Církevní administrátoři by měli také povzbuzovat adventistické teology, učitele a vedoucí, aby ve svých plánech a osnovách pro studenty církevních vysokých škol kladli zvláštní důraz na biblické učení o podstatě člověka.

Adventističtí teologové by měli být vedeni k tomu, aby se těmto důležitým tématům intenzivněji věnovali a mohli tak nabídnout kazatelům, učitelům, knižním evangelistům i ostatním členům církve kvalitní materiály a podklady pro jejich další studium.

Je vhodné, aby se také do osnov Sobotní školy či kurzů pro celoživotní vzdělávání kazatelů zařadilo téma biblické antropologie, aby tak kazatelé, učitelé Sobotní školy či kaplani dokázali dále vzdělávat členy církve v této oblasti.

Specifickou pozornost biblickému učení o člověku by mělo v církvi věnovat oddělení adventistické misie, aby dokázalo ve svých aktivitách využít praktické dopady tohoto učení na církevní misii, evangelizaci a svědectví.